

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a JUDr. Jana Pavlíčka v právní věci žalobkyně: A [redacted] K [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] [redacted] zast. JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 1535/4, proti žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 42, **o zaplacení 10.145.580,- Kč**, o odvolání žalobkyně a žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 16. května 2016, č.j. 12 C 64/2013-118,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v napadených zamítavých výrocích ve věci samé (II., III., V., VI.) **p o t v r z u j e**; ve vyhovujícím výroku ve věci samé (IV.) se **m ě n í** tak, že žaloba se zamítá rovněž, pokud se žalobkyně domáhala zaplacení 183.500,- Kč.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně ve výši 3.000,- Kč a náhradu nákladů odvolacího řízení 600,- Kč, vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Soud I. stupně shora označeným rozsudkem rozhodoval o žalobě, jíž se žalobkyně domáhala zaplacení peněžitého plnění podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OdpŠk“).

Žalobkyně tvrdila, že byla trestně stíhána pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. c) tr. z. spáchaného ve formě spolupachatelství ve smyslu § 23 tr. z. v řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp. zn. [REDAKCE] které trvalo 19 měsíců, po dobu 12 měsíců bylo vedeno vazebně a skončilo zproštěním obžaloby z důvodu podle § 226 písm. c) tr.ř. Na základě uplatnění nároku podle §14, § 6 OdpŠk plnil žalovaný žalobkyni částku 183.500,- Kč na náhradu nemajetkové újmy vzniklé žalobkyni v důsledku omezení osobní svobody nezákonnou vazbou po dobu 367 dnů, tj. ve výši 500,- Kč. Žalobou uplatnila žalobkyně samostatné nároky na náhradu nákladů obhajoby, na náhradu ušlého zisku za dobu omezení osobní svobody a na peněžité zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou a) nezákonným omezením osobní svobody vazbou, b) nepřiměřenou délkou trestního stíhání, c) samotným trestním stíháním, v celkové výši 10.329.080,- Kč.

Výrokem I. shora označeného rozsudku soud I. stupně zastavil řízení co do částky 68.280,- Kč, odpovídající nároku na náhradu nákladů právního zastoupení, kterou žalovaný dobrovolně plnil v průběhu řízení před soudem. Výrokem IV. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do 15 dnů od právní moci rozsudku další částku 183.500,- Kč na náhradu nemajetkové újmy způsobené výkonem vazby. Ve zbytku uplatněného nároku žalobu zamítl, tj. v rozsahu částky 8.000.000,- Kč, na zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené samotným nezákonným trestním stíháním (výrok II.), v rozsahu částky 1.266.000,- Kč na zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního stíhání (výrok III.), v rozsahu částky 367.000,- Kč na zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným rozhodnutím o vazbě (výrok V.) a v rozsahu částky 260.800,- Kč na náhradu ušlého zisku v důsledku omezení osobní svobody vazbou (výrok VI.) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalované náklady řízení ve výši 600,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok VII.).

Soud I. stupně zjistil tento skutkový stav: Žalobkyně byla trestně stíhána pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. c) tr. z., spáchaného ve formě spolupachatelství ve smyslu § 23 tr. z. v řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp. zn. [REDAKCE] které trvalo 19 měsíců od [REDAKCE] po dobu 12 měsíců bylo vedeno vazebně. Trestní řízení probíhalo plynule, dne [REDAKCE] byla žalobkyně vzata do vazby, dne 31.5.2011 byla podán obžaloba, ve dnech 22. – 24.8.2011 se ve věci konalo hlavní líčení, které bylo odročeno. Dne 9.9.2011 žalobkyně žádala o propuštění z vazby a nabídla písemný slib a složení peněžité záruky, její žádost byla zamítnuta. Hlavní líčení se konalo dále ve dnech 29.9.2011 a [REDAKCE], kdy byla žalobkyně propuštěna z vazby; obžaloby byla zproštěna pravomocně ke dni 16.4.2012 z důvodu podle § 226 písm. c) tr.ř. Nejsou žádné informace o předchozím odsouzení žalobkyně. Žalobkyně od roku 2007 provozovala [REDAKCE] v červenci 2010 se s manželem a synem přestěhovala se do České republiky, syn žalobkyně si pronajal rekreační objekt [REDAKCE] a stal se provozovatelem rekreačního zařízení. Žalobkyni a její rodinu nezajímalo ubytování hostů, nestarali se o klienty a o chod rekreačního zařízení. [REDAKCE] Za [REDAKCE]

pronájem objektu nebylo kromě kauce [REDAKCE] - Kč zaplacené nájemné, pronajímatel z tohoto důvodu vypověděl nájemní smlouvu. Vazba měla na psychiku žalobkyně negativní vliv; žalobkyně měla depresivní nálady, psychiatricky však vyšetřena nebyla, [REDAKCE] [REDAKCE] protože jí nebyla povolena návštěva syna a nepřišel za ní osobně ředitel vazební věznice; psychickými problémy v důsledku [REDAKCE] trpěla již dříve. Vazby s přáteli zůstaly žalobkyni zachovány i přes proběhlé trestní stíhání a vazbu, s rodiči se nestýkala, omezení kontaktů s manželem a synem vyplývalo z jejich vazebního stíhání pro shodné obvinění. [REDAKCE]

Právním posouzením tohoto skutkového stavu dospěl soud I stupně k následujícím závěrům: **Ke vzniku nemajetkové újmy z důvodu zahájení a vedení trestního stíhání:** Soud I. stupně s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15.3.2012, sp. zn. 30 Cdo 2555/2010, ze dne 3.7.2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011 uvedl, že újma na straně poškozeného se nepresumuje; musí být tedy prokázána, stejně tak jako intenzita (případně) újmy, odůvodňující peněžní odškodnění. Žalobkyně sice vylíčila jisté dopady v osobnostní sféře z důvodu jejího trestního stíhání, nicméně je ztotožňovala s dopady nezákonné vazby - tvrdila ztrátu rodiny, přátel, vznik psychických problémů, nemožnost styku se synem a manželem, když oba byli také ve vazbě, navíc jako cizinka měla ztíženou možnost komunikace ve vazbě, v českém jazyce se domluvila jen špatně. Její dosavadní život byl bezúhonný, po trestním stíhání přišla o rodinu, o přátele, vztahy již nebyly obnoveny. Soud I. stupně proto uzavřel, že žalobkyně neprokázala mimořádné dopady samotného vedení trestního stíhání v osobnostní sféře, které by odůvodňovaly zadostiučinění v penězích, přičemž konstatování porušení práva, v daném případě vydání nezákonného rozhodnutí, se žalobkyni již ve stanovisku žalované dostalo. **K nepřiměřené délce řízení:** Ve věci byli tři spoluobžalovaní, všichni cizinci, tedy byli přibírání k jednotlivým úkonům tlumočníci, dokumenty musely být překládány do mateřského jazyka obžalovaných, bylo požádáno o několik odborných vyjádření z různých odvětví. Trestní řízení se odehrávalo na dvou stupních soudní soustavy, které společně s přípravným řízením trvalo 1 rok a 6 měsíců. Celková doba řízení byla přiměřená složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a řízení probíhalo plynule. K nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, nárok na zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení ve výši 1.266.000,- Kč soud I. stupně neshledal důvodným. **K zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku omezení osobní svobody rozhodnutím o vazbě:** Soud I. stupně vyšel z předpokladu vzniku nemajetkové újmy již v důsledku samotného faktu, že na žalobkyni jako obviněné byla vykonána vazba. Žalobkyně se domáhala odškodnění nemajetkové újmy ve výši 734.000,- Kč za 367 dnů omezení osobní svobody vazbou, tj. částkou 2.000,- Kč/den, žalovaná shledala adekvátním odškodněním částku 500,- Kč/den, kdy tomuto odškodnění odpovídající částku 183.500,- Kč před podáním žaloby již poskytla. Při stanovení formy a výše odškodnění vyšel soud I. stupně z judikatury Nejvyššího soudu, zejména rozsudků ze dne 11.1.2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010, v němž je formulován závěr, že „při úvaze o formě a výši odškodnění v případě nezákonného omezení osobní svobody je třeba přihlídnout ke třem základním kritériím, kterými zpravidla jsou: povaha trestní věci, celková délka omezení osobní svobody a následky v osobní sféře poškozené osoby. Adekvátním odškodněním je částka v rozmezí 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby, v jejímž rámci soud promítne jiné, zde uvedené a popřípadě neuvedené okolnosti svého posuzování“. V daném případě byla žalobkyně stíhána pro zločin, za který jí hrozil citelný nepodmíněný trest odnětí svobody (sazba 8 až 12 let). Délka vazby nebyla zanedbatelná, je však odškodněna adekvátně již konstrukcí odškodnění jako denního. Žalobkyně prokázala v souvislosti s vazbou zásah do osobní sféry života formou omezení kontaktu se synem

a manželem. Žalobkyně nebyla nikdy soudně trestána, vazbou zesílily psychické problémy, jimž žalobkyně trpěla již dříve. Naopak nebyly zjištěny následky v oblasti profesní ani nebylo výkonem vazby poškozeno její dobré jméno v určité profesi. Soud I. stupně dospěl k závěru, že není důvod pro odchýlení se od střední hodnoty odškodnění (1.000,- Kč/den); proto shledal neadekvátní jak výši odškodnění částkou 500,- Kč/den, přiznanou žalovaným, tak požadavek žalobkyně na peněžitě zadostiučinění odpovídající částce 2.000,- Kč/den. **K ušlému zisku:** Tvzení žalobkyně o výdělečné činnosti v letech 2007 až 2009 je pro posouzení ušlého výdělku irelevantní, podstatná byla výdělečná činnost v době bezprostředně před vzetím do vazby, tj. provozování ubytovacího zařízení [REDAKCE] které trvalo pouze několik měsíců; za tuto dobu žalobkyně neprokázala, že by vůbec vykonávala výdělečnou činnost. Soud I. stupně tedy uzavřel, že žalobkyni vůbec žádný zisk neušel, a nebylo tak na místě ani uvažovat o přiznání náhrady ve formě paušálu podle § 30 OdpŠk. **K nákladům řízení:** O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o.s.ř. podle úspěchu ve věci, když žalobkyně byla úspěšná co do dvou nároků (obhajné a zadostiučinění za vazbu, kdy výše závisela na úvaze soudu), žalovaný byl úspěšný co do tří nároků (zadostiučinění za stíhání, zadostiučinění za délku řízení, ušlý zisk), žalobkyně je tedy povinna zaplatit žalované 600,- Kč jako 1/5 jejích nákladů řízení, které představuje náhrada hotových výdajů určených paušální částkou 300,- Kč za jeden procesní úkon podle § 151 odst. 3 o.s.ř., § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb., když žalovaný učinil v této věci deset úkonů (písemné vyjádření k žalobě, 6x účast při jednání, vyjádření ze dne 6.8.2015, vyjádření ze dne 14.10.2015, závěrečný návrh žalovaného).

Proti tomuto rozsudku podali včasná a přípustná odvolání žalobkyně i žalovaný.

Žalobkyně napadla rozsudek soudu I. stupně v rozsahu zamítavých výroků ve věci samé II., III., VI. a ve výroku VII., jímž bylo rozhodnuto o nákladech řízení mezi účastníky řízení navzájem. Odvolací důvody podřadila § 205 odst. 2 písm. c), písm. e), písm. g) o.s.ř. Vytýkala soudu I. stupně, že na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, že (1) žalobkyně neprokázala, že dopady omezení osobní svobody vazbou do její osobní sféry se vymykaly běžnému nepohodlí, které omezení osobní svobody vyvolává. Soud I. stupně vzal nedostatečně v úvahu, že žalobkyně ztratila rodinu, přátele, vznikly jí podstatné psychické problémy, nemohla se stýkat se synem a manželem, když byli oba také ve vazbě, navíc jako cizinka měla ztíženou možnost komunikace ve vazbě, když česky se domluví jen špatně. Žalobkyně namítala, že za těchto okolností by jí mělo být přiznáno „alespoň určité odškodnění“ za **nezákonné trestní stíhání**; okazovala na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1976/09, s tím, že „každé zahájení trestního stíhání negativně ovlivňuje osobní život stíhaného, a to bez ohledu na výsledek trestního stíhání; dvojnásob to však platí u těch, jež skončí způsobem, který potvrdí nevinu obviněného“, resp. na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05, s tím, že „samotné trestní stíhání je způsobilé vyvolat vznik nemateriální újmy především tehdy, jedná-li se o obvinění liché, což může vyplýnout z pravomocného zprošťujícího rozsudku“. Shora uvedené okolnosti měl soud I. stupně promítnout rovněž do úvahy o výši přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou **nezákonným omezením osobní svobody vazbou**; částka zadostiučinění za každý den vykonané vazby měl tedy přesahovat horní hranici běžného rozmezí 500,- Kč - 1.500,- Kč. Žalobkyně dále vytýkala soudu I. stupně nesprávnost skutkového závěru, že **celková doba trestního řízení** nebyla nepřiměřeně dlouhá. V daném případě vyplývá z provedených důkazů, že od sdělení obvinění do pravomocného zproštění obvinění uplynula doba 1 rok a 6 měsíců, kterou po kterou byla žalobkyně nucena snášet stigma trestního stíhání. S odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05 pak dovozovala, že v takovém případě „nelze újmu odčinit jen soudním výrokem, trvá-li potvrzení nevinu příliš

dlouho“. Žalobkyně dále namítala, že soud I. stupně (2) nepřiznal žalobkyni nárok na náhradu **ušlého zisku**, přestože v řízení prokázala, že před zahájením trestního stíhání podnikala v oblasti ubytování a stravování, když měla společně se synem pronajatý objekt rekreačního zařízení [redacted]. Proto by měl být žalobkyni přiznán paušál ve výši 170,- Kč jako náhrada ušlého zisku podle § 30 OdpŠk. Přestože žalobkyně v době předcházející zadržení zisk nevykazovala, je zřejmé, že nezákonným uvalení vazby byla zbavena „možností vůbec někdy nějakého zisku dosáhnout“. Nelze jí přičítat k tíži, že byla zadržena v době, kdy nájem trval teprve krátkou dobu a probíhaly nutné úpravy objektu. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnou rozsudku soudu I. stupně v odvoláním napadených výrocích žalobě vyhověl a přiznal žalobkyni zadostiučinění za nemajetkovou újmu a náhradu za ušlý zisk celkem ve výši 9.893.800,- Kč.

Žalovaný navrhl potvrzení rozsudku soudu I. stupně v zamítavých výrocích ve věci samé a napadl rozsudek soudu I. stupně v rozsahu výroku IV., jímž bylo rozhodnuto o nároku žalobkyně na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku omezení osobní svobody vazbou, a výroku VII., jímž bylo rozhodnuto o nákladech řízení mezi účastníky řízení navzájem. Odvolací důvody podřadil § 205 odst. 2 písm. e), písm. g) o.s.ř. Nesouhlasil se závěrem soudu I. stupně, že zadostiučinění v penězích, poskytnuté žalovaným ve výši 500,- Kč za každý den výkonu vazby, je s ohledem na dopady omezení osobní svobody žalobkyně vazbou do její osobní sféry nepřiměřeně nízké. Odvolatel namítal, že z hlediska žádného z kritérií, vymezených judikaturou Nejvyššího soudu pro posouzení dopadů výkonu vazby do osobní sféry obviněného, nelze dovodit mimořádnou intenzitu následků omezení osobní svobody žalobkyně vazbou. (1) Povaha trestní věci byla standardní. Žalobkyně byla obviněna ze zločinu nedovolené výroby a nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3, písm. c) tr. z., tedy z trestného činu obecně nebezpečného; vzhledem k druhu společenského zájmu chráněného trestním zákonem je obvinění z tohoto trestného činu spojeno s běžnou mírou společenského odsudku, ve srovnání např. s obviněním z trestných činů proti životu a zdraví. Žalovaný má rovněž za to, že v dané trestní věci nebylo možno uvažovat o využití horní trestní sazby. (2) Délku omezení osobní svobody lze v daném případě rovněž vnímat jako kritérium se standardním dopadem. (3) Mimořádné následky omezení osobní svobody vazbou v osobní sféře žalobkyně formou společenské stigmatizace, vyřazení z možnosti věnovat se své práci a rodině a vážné onemocnění sice žalobkyně tvrdila, ale v řízení je neprokázala. Naopak z provedených důkazů vyplývá, že pokud žalobkyně utrpěla újmu na pověsti, je tato újma velmi malá. V letech [redacted] žila v [redacted] od roku [redacted] v České republice; měla tedy limitovanou možnost navázat zde společenské vztahy a budovat dobrou pověst. Dopad omezení osobní svobody vazbou do pověsti žalobkyně nelze proto srovnávat se situací obviněného, který zde dlouhodobě žije, má zde práci a přátele; v důsledku dlouhodobého několikaletého pobytu v cizině se výkon vazby nemohl projevit na pověsti žalobkyně ani ve společenském prostředí státu, jehož je žalobkyně státní občankou. Společenské vztahy žalobkyně s přáteli nebyly narušeny, s částí rodiny se nestýkala již dlouhodobě, omezení kontaktů s manželem a synem vyplývá ze skutečnosti, že tyto osoby byly stíhány spolu se žalobkyní jako spoluobvinění. Psychickými problémy povahy depresí trpěla již dříve, příčinná souvislost vzniku onemocnění [redacted] s výkonem vazby nebyla ani skutkově vymezena. Neznalost místního jazyka je interním problémem žalobkyně, s jazykovou bariérou se žalobkyně tudíž musela potýkat i na svobodě, a proto nelze dovodit, že tato okolnost způsobila zhoršení běžných dopadů omezení osobní svobody do osobní sféry žalobkyně. Z uvedených důvodů žalovaný uzavřel, že zjištěným standardním dopadům výkonu vazby do osobní sféry žalobkyně odpovídá peněžité zadostiučinění na běžné úrovni, tj. ve výši 500,- Kč za každý den výkonu vazby, které však již

žalobkyni poskytl; žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud změnou rozsudku soudu I. stupně v odvoláním napadeném výroku žalobu zamítl rovněž co do částky 183.500,- Kč.

Odvolací soud přezkoumal podle § 212, § 212a, § 214 odst. 1 o.s.ř. napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že důvodné je pouze odvolání podané žalovaným.

K odvolání žalobkyně: Odvolání žalobkyně směřuje proti skutkovým zjištěním soudu I. stupně, na nichž jsou vybudována zamítavá rozhodnutí o nárocích na náhradu ušlého zisku za pobyt ve vazbě a na peněžité zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou a) nezákonným trestním stíháním, b) nepřiměřenou délkou trestního stíhání a c) omezení osobní svobody nezákonnou vazbou. V odvolání jsou opětovně prosazována skutková tvrzení, že žalobkyni ušel blíže nespecifikovaný zisk z podnikání, a dále tvrzení o dopadech výkonu vazby na rodinný, společenský a profesní život žalobkyně a její zdravotní stav, tj. o okolnostech, z nichž žalobkyně vyvozovala vznik nemajetkové újmy v důsledku nezákonného trestního stíhání a jeho nepřiměřené délky, resp. jimiž charakterizovala intenzitu nemajetkové újmy vzniklé omezením osobní svobody vazbou. Odvolací soud hodnotí dokazování provedené soudem I. stupně jako procesně správné; z dílčích skutkových zjištění logicky vyplývají skutkové závěry o všech okolnostech, které jsou z hlediska závěrů rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2357/2010 rozhodné pro posouzení dopadů výkonu vazby do osobní sféry obviněného. Ani v odvolání žalobkyně neformuluje žádné konkrétní výtky vůči vymezení okruhu dokazovaných skutečností, provedení důkazů soudem I. stupně a není ani konkrétně namítáno vybočení ze zásad, které pro hodnocení důkazů stanoví § 132 o.s.ř. Proto lze skutkové závěry soudu I. stupně i navazující závěry právní, na nichž jsou vybudována zamítavá rozhodnutí o nárocích na náhradu ušlého zisku za pobyt ve vazbě a peněžité zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou a) nezákonným trestním stíháním, b) nepřiměřenou délkou trestního stíhání, schválit. Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v rozsahu zamítavých výroků ve věci samé II., III., VI., podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

K odvolání žalovaného: Podle § 31a OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odst. 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odst. 2).

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 11.1.2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010, uveřejněném pod č. 52/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vymezil základní relevantní kritéria pro stanovení přiměřené výše zadostiučinění za vazbu v trestním řízení, které neskončilo odsouzením, a to 1) povahu trestní věci, 2) celkovou délku omezení osobní svobody a 3) následky v osobní sféře poškozené osoby. Soud I. stupně z uvedených hledisek při posouzení zjištěného skutkového stavu důsledně vycházel. Odvolací soud se ztotožňuje se zásadním závěrem soudu I. stupně (který ostatně sdílí i odvolatel - žalovaný), že nad rámec presumované intenzity nemajetkové újmy, která žalobkyni vznikla výkonem vazby (tedy negativních projevů omezení osobní svobody v osobní sféře každého člověka), zde nejsou žádné okolnosti, k nimž by bylo třeba zvláště přihlédnout, a to ani ve smyslu snížení základní

sazby odškodnění, resp. jejího zvýšení. Shodně se soudem I. stupně proto odvolací soud uzavírá, že ve vztahu ke zjištěnému průběhu výkonu vazby a následkům způsobeným v osobnostní sféře žalobkyně je adekvátní poskytnutí takové sazby náhrady za zadostiučinění za jeden den vazby, která odpovídá běžným okolnostem výkonu vazby a pravidelným dopadům omezení osobní svobody do osobní sféry jednotlivce.

Výši peněžitého zadostiučinění za následky výkonu vazby standardního druhu i intenzity však není na místě stanovit mechanicky jako průměr částek 500,- Kč až 1.500,- Kč. Tyto v pojetí soudu I. stupně mezní částky zadostiučinění jsou v rozsudku Nejvyššího soudu uveřejněném pod č. 52/2012 Sbírky, uvedeny jen z důvodu zabránění extrémnímu poskytování zcela zjevně neodůvodnitelně nepřiměřeně nízkých či naopak zcela zjevně nepřiměřeně vysokých zadostiučinění; k tomuto rozmezí je tedy nutno přistupovat pouze jako k orientačnímu s tím, že v konkrétním případě lze přiznat částky vyšší i nižší. Proto pokud částky 500,- Kč až 1.500,- Kč nepřestávají meze náhrady, není ani nutno stanovit základní sazbu náhrady na zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené omezením osobní svobody žalobkyně vazbou, jejíž průběh byl v daném případě zjištěn jako běžný, jako jejich průměr. Ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 17. června 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08 (citovaného rovněž žalobkyní), odvolací soud zohlednil i důvody, pro které byla žalobkyně zproštěna obžaloby. Je zřejmé, že hledisko způsobené nemajetkové újmy je zpravidla nejintenzivněji naplněno tehdy, jestliže je vydán zprošťující rozsudek pro důvody uvedené v § 226 písm. a) a b) tr. ř. (tedy že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán, nebo že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem- k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, resp. 30 Cdo 2200/2015). V daném případě však nebyla zjištěna žádná z okolností, které podle shora citovaných závěrů Ústavního soudu zvyšují intenzitu dopadu omezení osobní svobody vazbou do osobní sféry poškozeného; žalobkyně byla obviněna spolu se svým manželem a synem z trestného činu spáchaného ve spolupachatelství podle § 23 tr. z., její manžel byl shledán vinným ve smyslu obžaloby a ke zproštění obvinění žalobkyně došlo podle § 226 písm. c) tr. ř., tedy z důvodu, že se nepodařilo prokázat, že spáchala skutek trestný podle tr. z., který se stal. Pokud si výkonem vazby poškozená žalobkyně spolu s manželem pronajala nemovitost

lze uzavřít, že se na vzniku situace, která následně vedla k jejímu trestnímu stíhání, částečně podílela. S ohledem na uvedené specifické okolnosti považuje odvolací soud za adekvátní vyjádření základní sazby náhrady za zadostiučinění za jeden den vazby, odpovídající běžným (průměrným) okolnostem průběhu výkonu vazby, částku 500,- Kč. Protože žalobkyni byla na zadostiučinění nemajetkové újmy způsobené omezením její osobní svobody vazbou již poskytnuta částka odpovídající sazbě 500,- Kč za den vazby, odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku IV. podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil a žalobu zamítl rovněž v rozsahu nároku na zaplacení dalších 183.500,- Kč.

Vzhledem ke změně rozhodnutí soudu I. stupně ve věci samé bylo podle § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. rozhodnuto o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Náklady řízení před soudem I. stupně: Žaloba byla důvodná (z procesního hlediska, ve smyslu § 146 odst. 2, věty druhé, o.s.ř.) pouze rozsahu částky 68.280,- Kč, pro niž bylo řízení v důsledku částečného zpětvzetí zastaveno; žalovaný měl tedy neúspěch pouze v rozsahu cca 0,7 % předmětu řízení, tedy pouze v nepatrné části, a podle § 142 odst. 3 o.s.ř. má právo na plnou náhradu nákladů řízení, tj. ve výši 3.000,- Kč (§ 151 odst. 3 o.s.ř.) za 10 procesních úkonů, jejichž výčet je uveden v odůvodnění rozsudku I. stupně. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto ve prospěch plně úspěšného žalovaného podle § 224 odst. 1, § 142 odst. 1, § 151 odst. 3 o.s.ř.;

výše náhrady odpovídá dvěma procesním úkonům, a to sepisu odvolání a účasti při jednání odvolacího soudu 19.4.2017.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí **j e** dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

V Praze dne 19. dubna 2017

JUDr. Marcela Kučerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pletková Barbora